

POKROK ZAPADU.

TÝDENNÍK POLITICKÝ, POUČNÝ A ZÁBAVNÝ.

Ročník VII.

Omaha, Nebraska, dne 17. července 1878.

Číslo 11.

ZPRÁVY ZAHRAJČNĚ

ODROUČENÍ KONGRESU.

Evropský kongres se odročil konečně v sobotu, v kterých den zástupci podepsali smlouvu berlínskou. Zástupci Turecka se sprvu zdráhali podepsat svých příjiti, však nechtěli si konečně říci. Smlouva vyhotovena jest v sedmi otáčkách, pro každou valnou jedni. Obsahuje 51 článků a se pakem jest v této francouzské, Pošlá slova: "Ve jménu všemožného Boha." Pak vypisuje jména a tituly zastoupených parovníků, vzpomíná neustálých nepokojů v Turecku, války a předběhů smlouvy Sv. Štěpánské. Posledním článkem ponechávají se v platnosti takové články smlouvy pařížské (r. 1856) a londýnské (r. 1851) které smlouvu touto zrušily nejsem. Úředně v plném znění prohlášena bude smlouva berlínská až po stržení, kteréž do 30 dnů státi se má.

ALIANCE ANGLICKO-TURECKÁ.

Smlouva mezi Portou a Anglickem uzavřena dne 4. června, obsahuje v podstatě následující podmínky: Jelikož odstoupení bude Batum, Kars a Ardahan Rusku, zavazuje se Anglicko pomáhati Portě branou moří, kdyby učiněn byl později jaký pokus o odtržení dalšího území tureckého v Asii. Za to zavazuje se sultán k provedení potřebných oprav v Arménsku. Aby Anglicko mohlo vydatně plniti závazek svůj, dovoluje mu sultán vzíti ve správu ostrov Cyprus. Vlak kdyby Rusko navrátilo Turecku Batum, Kars a Ardahan, uvoluje se Anglicko zavázati se k opravě, kteréž sultán v asijském Turecku provéstí má, jsou následující: Turecko rozděleno bude na 15 krajů, kteréž dány budou pod správu guvernérů ustanovených od sultána a potvrzených od vlády anglické; úplná tolerance náboženská má panovati a daně mají býti co možno umírněny. Ohledně Jerusalema a svatých míst učiněny jsou zvláštní opatření, mezi nimiž jsou zvláštní výsadky židům. — Přijmy porty z ostrova toho obnášely rok se 600.000 dol., Anglicko pak se uvolilo platit \$650.000. Dne 11. t. m. obsazen byl ostrov vojskem anglickým, kteréž obyvatelstvo s jásotem uvítalo. Se stavbou dráh, telegrafů a jiných oprav na ostrově počne vláda anglická ihned. Přípravy k tomu již šli.

DROBNÉ ZPRÁVY.

V Petrohradě a zvláště v Moskvě jest veliká nespokojenost a výsledkem kongresu berlínského. O diplomatech ruských a zejména o zástupcích Ruska v kongresu, mluví se s opovržením. Nedivíme se. Smlouvou berlínskou ustanovena hranice Ruska v Asii asi v půli cestě mezi Erzerum a starými hranicemi, čímž připadla k Rusku mnohem menší část území, než dle smlouvy sv. Štěpánské připadnouti měla. Z Cañhralu se oznamuje, že Angličan Fawcett, který byl v pohobě rhodopském, se navrátil a oznamuje, že Belhafi měl se krutě za pronásledování, kteréž druhdy po věky od svých trapitělských snáště musili a Fawcett hodlá přepoždati o komisi, která u krutosti ty vyšetřiti a jim přitříditi učiniti má. Dávkou trpěti křesťanské, nestaral se o to, aby ukrutnosti zastaveny byly. Z Vidně se oznamuje, že mezi Rakouskem a Srbskem uzavřena a v úterý minulého týdne podepsána byla smlouva obchodní, v přehledě nastávajícího obsazení Bosny Rakouskem. Hoedl, který prvějši útok na život císaře německého učinil, odsouzen byl k smrti mečem. Zdravotní stav císaře lepší se jen velmi pomalu; nemůže dosud rukama

vlastnost, musí jej krmít. Doufají však více, že se vysdraví. Z Vidně se již, že Turecko žádalo od Rakouska, aby toto při obsazení Bosny vydalo prohlášení, že lotřiti bude práva sultána co vltáče Bosny, však Rakousko odepřelo, jelikož při jedné dle vše moci evropských a nemůže o takové otázce jednat. Z Berlína se oznamuje, že polní se mluví o Aleko pašovi (knězi Vogorides), dříve tureckým vyslancem ve Vídni, co o možném kandidátovi pro trůn bulharský. Dle jednoho z článků smlouvy berlínské srovnává se Srbsko a Rumansko placem dialektického poplatku portě. V budoucnosti arci nebudou žádný více poplatek odváděti, jelikož obě kněžství jsou nyní úplně neodvislá. Ve smlouvě berlínskou vtielen též článek, dle kterého Turecko má ihned vzíti nároky Řecka v úvahu. Porta naházela úřadům bašalučským, aby oznámily obyvatelstvu, že armáda rakouská přichází v úmyslech přelaskávkých. Obsazení Bosny stane se nejspíše příští týden. Z Vidně se oznamuje, že Řecko vyjednává s Itálií, aby tato mu chránila břehy, pakli přijde k válce mezi ním a Tureckem.

Nové zprávy domácí.

¶ V Norwich, Conn., událo se minulý týden několik případů náhlého umrti, kteréž lékaři za případy pravé asiatské cholery uvádí. ¶ Pověstný Ben Battler rád by se stal vůdcem strany zeleňácké a postoupil v čelo tickety strany té. Má chuť na guvernérství v Massachusetts. ¶ Obhávaná slavnost Oranžanů v Montrealu skončila se dne 12. t. m. bez přílišných výtržností, jelikož Oranžanům průvod překažen a čeloi jejich vůdci zatknuti byli. ¶ Z La Crosse se oznamuje, že osobní vlak na dráze Chicago, Dubuque & Minnesota spadnul s mostu přes řeku Root, 6 mil od města. Blížších zpráv o nehodě té nedežlo. ¶ Těž v jižním Wisconsinu mají křiž tulačky. Minulý týden bylo u jich v Beloit zatknuto 25 a u vězněno. Vyhlásmi se z vězení, uprchli přes hranice státu do Illinois a hrozí že město Beloit vypálí. ¶ Gen. W. D. Washburn z Minneapolis byl v třetím kongresionálním distriktu v Minnesota postaven na rep. ticketu pro hodnost poslance — sice jednohlasně. Jest nepoct. ů, že též zvolen bude. ¶ V Leavenworth, Kans., zemřel tyto day, stý lučobník jmenem Green za podezřelých okolností. Byl pytlák a v žaludku nalezen jed. Lékaři však nesoudí, že byl otráven zámyslně, nýbrž že otrávení stalo se bezdůmyslně, při chemických zkouškách. ¶ V středním Wisconsinu, zejména v Dane, Sauk, Columbia, Rock a Green Cos. zuřila velká bouře a hromobití od 10. do 12. t. m. Ljžák byl veliký a mnoho obilí bylo pokozeno. Dráhy utrpěly všechny více neb méně velkou vodou. ¶ Blíže Rapid City v Černých vrchách stala se dne 9. t. m. přetrž mračen. Potok městem tekoucí vystoupil o 15 stop, zaplavil celé údolí, odnesl mosty, zničil mnoho majetku a zboží a 2 lidé se utopili. ¶ Jeff Davis, bývalý prezident konfederálních států, byl minulý týden vyznačeným čestným úřadstvím spolku Armády z Tennessee. Při té příležitosti držel řeč minulý týden v Mississippi City, v kteréž vypravoval, že rebelie států jižních byla podnikána nevčasným, však hájil právo odtržení se.

¶ Nebezpečný výbuch udál se dne 10. t. m. v Intezárnách Stephens, Hobins & syna ve Philadelphii. Halentim kvádř s vypráskaného prásk kotle povstalo tolik páry, že udál se výbuch, kterým stovky nepokojů, za to ale 7 dělníků nebezpečně opatili a popálili. Jeden z nich zemřel již toho dne. ¶ Prezidentovo nalížení ohledně opravy ve veřejné službě povdřeno bude v brázu praktické skoušky. Jak známo, obsahuje nalížení to též zákaz, aby úředníci nezářasťovali se řízení kampaní volebních. Zákaz ten přestoupil kolektor celni v Baltimoru a jest a sekretáře Shermana a z přestupku toho obžalován. ¶ Podivný případ výbuchu udál se dne 11. t. m. v Steubenville O. Dvanáctiletý synek hostinského, dováděje, vrazil do soudku kofalky, ležícího na okně na slunci. Soudek spadnul, s velikým hřmotem se roztřel a sabil ho. Soudek se, ležícím slunce vyvinuly se z kofalky plyny, kteréž nárazem k výbuchu přivedeny byly. ¶ V Galesburg, Ills. zpáchána byla vražda a samovražda za následujících okolností: Martin O. Connor vyjel si na procházku dne 11. t. m. večer s jedním děvčetem. Jeho bývalá žena, která před několika roky s ním rozvedena byla, chtěla, aby šel s ní, což on ušnití odepřel, načež bývalá žena jeho jej zastřelila a jeho smrtelně poranila. ¶ Sekretář Sherman nalezal se minulý týden v New Yorku v podobě z čelními peněžníky, o nejlepší cestě k návratu ku tyrdě měně. Nehodlá přý vyměňovati tvrdou měnu za zeleňáky před časem určeným od kongresu, (1. lednem) ale hodlá v brázu počítati s vyplácením tvrdé měny za poukázky na pokladnu a očekává, že tím úplně zmizí rozdíl v ceně papírů a mince. ¶ Důležitý podnik pro celý západ zahájen byl počátkem tohoto měsíce. Začala totiž pravidelná plavba nákladních lodí vlnetých párníky, po Missouri mezi Kansas City a St. Louis. Není pochyby, že cestou touto odvážena bude větší část obilí z Kansasu, že doprava bude mnohem nižší než po dráhách a že v nejbližších letech zafld se další spojení, s Omahou a Sioux City. ¶ Ve Slavii čteme: Z Caledonie dovídáme se, že Josef Nunváf v sobotu dopoledne chtěl podřezat otec bezmála 70letého a matku zastřelit. Otec se vši silou bránil a poranil jej pouze na bradě; po matce dvakráte střílel ale netrefil, však potloukl ji a sestru též, otec pak zmlátil tak že stěži se pozdravil. Hned na to jej konstabl Wm. Carney zatnul a odvedl do ruzinského vězení. ¶ Bald Mountain (Pleštec) v Severní Karolině, známý nepokojný vrch, který už často sousezní obyvatel poděsil, počíná zase strašiti. Před několika týdny dostal vrch trhlina 18 stop širokou a zdánlivě bezdennou. Trhlina tato poslední týden rozšířila se o 16 stop. Se všech stran scházeli se tu vědátoři a spytatelé, aby vyšetřili, co to má býti. Ze země pod vrchem jest slyšeti dunění hluboké. Dne 6. čec. byli do trhliny bezděsně spouštěni dva zpravodajové, avšak nedošli na dno, nestáli provazy. Až se opatří delší provazy, bude se zase několik odvážlivců spouštěti dolů. ¶ Zatmění slunce budeme míti 29. t. m. a vědátoři američtí budou je pozorovati na rozličných místech. I vládní hvězdáři učinili takna zemské útraty a 10. čec. už vozky se rozličné nástroje počtářské po dráze tichomorské na západ do Croston, Wyoming, kde bude jedno stanoviško ku pozorování velmi výhodné k vši tomu, že jest to nejvyšší bod na pevnině naší kde zatmění bude úplné. V Chicago nastane ve 3 hod. 42 minut a skončí v 5 hodin 41 minut odpoledne, potrvá tedy 1 hod. 59

minut. Zatmění bude úplné a nabude ve 4 hodiny 41 minut největšího rozměru, pak bude se slunce stále více osvětlovati až v 5 hodin 41 minut zcela opět paprsky své plnou silou na zem. ¶ V minulém týdnu panovalo ve všech vřehodtech, středních i západních státech vedro veliké. Z velikých měst oznamují se mnohá případy smrti záčnem stanovitím. Ze St. Louis ku př. oznamuje se, že poslední day státi tam teplota byla 100 F, a každodenně oznamovalo se 30 i více případů onemocnění vedrem. V sobotu zemřeli v Burlington Ia. dva muži na úžeh slunce; na Burlington & Cedar Rapids dráze padli též dva dělníci. V St. Joseph, Mo., Springfield, Ills., Chicago, Terre Haute, Ind., a všec ve všech vřehodtech přihodilo se více neb méně případů onemocnění vedrem neb smrti. ¶ S nastávajícím horším počasím, které ve Washingtonu jest právě přímo nesenitelné, počalo minulý týden stěhování z Washingtonu. Pres. Hayes odstěhoval se s Blíže domu do bytu který Lincoln druhdy obýval a nehodlá přý se mnoho ve Washingtonu během příštích 2 měsíců zdržovati. Sekretář Evaris odjede přý na svou farmu do Vermont. Mc. Carey jest již v Maine, kdež "drží prohlídku peněz." Sekretář Thompson oděbral se na "prohlídku přitavů." Schurz odstěhoval rodinu svou do Deer Park, kdež trávití bude nejdle. Key toužebně čeká návratu prvního asistenta z Paříže, aby mohl též na vagece. Sherman, Devens a Schurz zůstanou nejtrvaleji při svých povinnostech. ¶ V roku 1868 prošel kongresem zákon, ustanovující den 8 hodin má tvořiti zákonitý den práce u dělníků vládnou zaměstnaných. Až dosud vykládán byl zákon tento tím způsobem, že má se pouze 8 hodin pracovati, ale též pouze za 8 hodin plat bráti. Dle dobrozdání vládního však má se vykládati zákon ten tím způsobem, že za 8 hodin práce, má dělník pro vládu pracující bráti plat desíthodinový. Máme za to, že tímto rozhodnutím vytvoří se privilegovaná kasta dělníků a nejen to, že bude to i novým zdrojem korupce. Přirozeným následkem bude, že práce v vládních úřadech bude hlanějí a že ten kdo dovede si zaplatiti protekci bude s to místo v dílnách vládních obdržeti a udržeti. ¶ Předvoj velké armády tulačků, které Lowon táhne a o které jsme minule zmínku učinili, dostihl již Council Bluffs, byl tu však od úřadů pěkně přivítán. Až 40 bylo zatknuto a vyhlásmo jim práce při tužení kamení. Táhnou ve velikých tlupách, vynucují násilím, kde po dobrótě jim po vůli se nechtí. Jdou přý na práci na žně! Možná! Ale mohli práci již dávno dostati. V jižní Iowa nastaly žně již před 10 dnů a 2 týdny; v střední počaly minulý a v severní tento týden; neměli tedy zapotřebí projiti asiát od východu k západu bez práce; mohli jít na jih a až by byli tam hotoví, k severu, a byli by všude práce nalezli, — kdyby totiž pracovat chtěli. ¶ Důležitá díla dokončena byly minulý týden, kteréž lze považovati za novou éru v hornictví krajů západních. Minime totiž tunel zvaný dle jména podnikatele, Sutro, v Nevadě. Tunel tento jest dlouhý několik tisíc stfečků, — celá hora jest prokopána. Podniknut byl proto, že nebohatí rudonosní doly zvané Comstock, dostoupily takové hloubky (2000 st.) že panovalo v nich vedro nesmírné a zvedání vody na povrch, z takové hloubi, vyžadovalo veliký náklad. Vznikla proto v Sutro myšlénka, že prokopáním stráně až k dolům oběma se odpomůže; získá se lepší a chladnější vzduch průvanem a odpad vody. O zřadu podniků

bylo pochybováno, však Sutro vší se v myšlénku tu a po 10 let pracoval o jejím provedení nestále, přemáhaje všechny obtíže a vidí dílo své korunováno zdarem. Výlohy z prokopání tunelu spojeně obnášl \$4 000.000. ¶ Svornosti píse p. F. Černý dne 7. čec. — V East Davenport zvedalo několik Čechů rodáku p. J. Burdovi domek o jednom poschoď. Jeden z pomáhajících, Čech p. Jan Hanal, vedl celou tu práci. Když byl domek pozdvižen ráno o 10. hod., skroutil se a na dělníky překotil. P. Jan Hanal sřástal pod domkem mrtve. Práma tu rozmačkl a pravou ruku sřásmalo. Nastal nářek, zavolali se lékaři, ale bylo už pozdě. Ostatní zaměstnanci. Pohřeb odřýval se 8. čec. na katol. německý hřbitov za velké účastenství. P. J. Hanal byl včereš Pratic, kraje Plzeckého, 42 roky star a sá nechal manželku dvěma neznanými patřenožkami. Americké novějši listy z časopise sdělili, že byli Čechi spílili, ale nebylo to pravda, neb jsem byl od počátku až do konce přítomen a vim to. ¶ Válka s Mexikem? Kongresník Schleicher, který právě přišel do San Antonio, Tex. z Washingtonu, praví, že vláda odhodlá na jest vynutiti na Mexiko buď válku neb mír. Pravil, že general Ord, který si byl v posledních dnech ve Washingtonu pro instrukce a navrác se již na své stanoviško, přináší sebou nové rozkazy ku vniknutí na mexické území a obsazení ho, nepodáti vláda mexická dostatečných záruk, že nebudou do Texasu činěny žádné vpády více. V hlavním stánu se má za to, že mexické vojsko postaví se na odpor a tak archelena bude sřážka. Schleicher považuje situaci za velice kritickou. Což Texas jest na válku připraven a bezpochyby sám by postavil dostatečnou sílu vojska k potrestání Mexika. Schleicher připojil, žeby žádná jiná vláda na světě netrpěla, aby národ její tak byl olupován a vražděn, jako se děje na pomezí mexickém.

¶ Konečně na ně došlo! Že celnice New Yorkská jest vlastně jen pelechem plachých politikůch, nebylo tajností již dávno, dávno, aniž to, že ději se tam čachry, jimiž národ okrádán bývá ročně o miliony. Během minulých 2 roků již dva neb tři výbohy vyšetřovaly zločiny v celnici té a jak známo, sesadil minulý podzim prezident kolektora a námořského úředníka, však senát, v kterém demokraté měli menšinu pouze jednoho hlasu, nepotvrdil nové úřadníky, proti nimž nemohlo se něcho namítati a zůstalo vše při starém. Nyní však konečně došlo na vyklizení toho chléva Angliásova. Minulý týden došla z čista jasna do New Yorku zpráva, že kolektor Arthur a námořský úředník Cornell jsou sesazeni na a jejich místo dosazen gen. Merrit a S. W. Burt. Změně této arci bude následovati též změna úředníků podřizných a celni ring v New Yorku možno považovati za rozbitý. Jen houš! ¶ Polská obec kostelní v Shepandoh v Pennsylvanii, má již dlouhý čas se svým knězem prudký spor. Asi před rokem podána byla biskupovi žádost, aby jim dal jiného. Biskup ale odpověděl po bandursku, jak už to ty velobné osoby umí: Kněz jako kněz. Buďte s tím spokojeni, co jsem Vám dal, neboť já jsem biskup a vy jste aprosti věřící a věřící mají býti biskupů všech ve všem poslušni. Tedy ani muk a puntík. Minulý týden dostoupila rozhořčenost proti knězi, který musí být ovšem zrcátko vši dokonalosti, nejvyššího stupně. Zastaralí dvěte kostelní ale nemohli do vnitř a když se tam dořývali učel, sesypali se nah a řádno mu vyprášili volebné kalhoty. Někteří a obec se kněze zastávali a tak se strhla na práhu božho stánku nejrozkošnější řezanice,

při kteréž každý a pohledky svou tam litaly, jako na jaře vltátořky. Velký zástap svěřácký se sřábi k tomu "obrasť božích" křesťanského se milování a sřábi se také police, kteréž musí při všem býti. Ta sřábi 36 kněz vřehodtech, "vřástajících" bozi vřáti lásku k bližním. Byli ale v pondělí propuštěni, až na čtyry, kteří vyznamenáni jsou co nejvíce mani té duchovní rebelie. ¶ Podřizný vřbor Potterův v Louisianě vyvítuje plně v New Orleansu. Nejzajímavější se sřábděvčí jest předseda demokratického okresního vřboru z vřehodni Feliciana. Vynikající republikán blikán z okresu toho De Gray pravil přý sřádkovi před volbou, že republikán sřábi se hlasování, aby mohly hlasy z okresu toho vyvrženy býti. (Zajímavé jest, že vynikající republikán sřábi se předsedovi demokratického vřboru co strana republikánská činiti hodlá a proč to činiti hodlá, jesté zajímavější jest ale, že republikán v okresu kde měli vřdy 1000 vřátiny se "spikl" a nehlasovali a to jen proto, aby hlasy z toho okresu vyvrhnouti mohli.) De Gray též přý odepřel při volbě hlasovati, jelikož přý ta volba je fraukou. (Proč byla fraukou, pakli ne proto, že republikánským voličům nedovoleno hlasovati?) Anderson vzprá se přý pak podepsati volební zprávu a podepsal ji až v Baton Rouge, kdež mu svědek vyplatil asi 200 neb 300 dol. Svědectvím tímto se mnohé vysvětluje, co dříve bylo temné. Dle všeho, Andersonovi sřábi demokraté dobrý plat, když podepsali zprávu a nepodá žádný protest. Proto Anderson nepodal žádný protest na místě, až v New Orleansu, však zprávu také nepodepsal, dokud neměl peníze za podpis v rukou. Když peníze měl, šel do New Orleansu a tu teprve v protestu udal pravý stav věci.

Stav osení.

Slovane Neb. 13. července. Na počátku min. týdne byly dvě silné bouře s velikými lijáky a pak nastalo neobyčejné vedro. Teplota stál až 108 ve stínu. Kukuřice roste ku počivu, již začíná kvést. Obilí bude mít dobře nalité zrní. Ječmeny a žita jsou posekané, některé plence budou zralé příští týden. Samovazače a klasovniky jsou připraveny a farmeři těš se na dobrou žni.

M. V.

Buttler Co. Neb. 13. čec. Počasí jest právě pěkné, ale nezdá se býti stálé. Dne 9. července byla tu dešná bouře a lijákem, tak že mnoho obilí bylo k zemi přiraženo, kteréž těžko vstane. Při té bouře zabil blok Jak. Kastlovi dvě krávy. — Zrno plnic, jestli se nebudou mlít, nebude letošního roku tak pěkné a stejné jak roku předešlého.

F. C.

Purple Lane Neb. 13. čec. Žita jsou v mandelích, ječmeny se sokají; plence a ovsy zrají; kukuřice pěkně roste. Jest třeba pěkně časy na sklizení. J. H.

New Tabor, Kans. 11. července. Ozimní plence a žita jsou všechny posekány; velmi dobře se letos zdatili. Jarní osení je také pěkné a seká se nyní napofád. Máme teď také teplejší deště což velmi dobře prospívá kukuřici, která je už úplně ovoraná. Zeleniny a ovoce je také mnoho-slibné. V. S.

Rawlins Co. Kans. 11. čec. Osení je již skoro všechno posežáno a nadřýžij dobré časy; skoro by jsme ale raději viděli deště. Korny počínají metat; plence (grass) seté z ním jsou dobré. Ozimní červoná je sněti-vá, misty až na třetinu, misty sotva desetina. Myslím že to udeřily jarní mraziky. F. V.

Bon Homme Co., Dakota, 4. července. Úrodu očekáváme hojnou; na špatněji obilí padnul trochu rez, vřážd na plence. Dešť dostá váme dostatek, až mnozí myslí mnoho. Noč jsou až více méně chladné, což korné arci neposlabí. Plence má celá arno, a myslím že v brázu poběhne v ní samovazač, až nesedějíti kobyly, pakli ještě jsou jak v Americe, neb není o nich letos ani sřechu.

J. V. T.